

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 13. září 2012 (14.09)
(OR. en)**

13707/12

**JEUN 62
EDUC 261
SOC 738**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel,
za generální tajemnici Evropské komise

Datum přijetí: 10. září 2012

Příjemce: Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie

Č. dok. Komise: COM(2012) 495 final

Předmět: SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU
A VÝBORU REGIONŮ
Předloha společné zprávy Rady a Komise za rok 2012 o provádění
obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (strategie EU
pro mládež 2010–2018)

Delegace naleznou v příloze dokument Komise COM(2012) 495 final.

Příloha: COM(2012) 495 final

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 10.9.2012
COM(2012) 495 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Předloha společné zprávy Rady a Komise za rok 2012 o provádění obnoveného rámce
evropské spolupráce v oblasti mládeže (strategie EU pro mládež 2010–2018)**

{SWD(2012) 256 final}

{SWD(2012) 257 final}

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Předloha společné zprávy Rady a Komise za rok 2012 o provádění obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (strategie EU pro mládež 2010–2018)

1. ÚVOD

Usnesení Rady o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018)¹ vyžaduje, aby na konci každého tříletého cyklu byla vypracována zpráva o mládeži v EU, a to s **dvojím cílem**: konkrétně **zhodnotit pokrok při plnění celkových cílů rámce strategie EU pro mládež** a dále sloužit jako základ pro **stanovení souboru priorit pro následující pracovní cyklus**.

Toto sdělení předkládá předlohu zprávy o mládeži v EU Radě ke schválení. Jsou k němu připojeny dva pracovní dokumenty útvarů Komise: první z nich podává přehled o situaci mladých lidí v EU a druhý analyzuje opatření přijatá v rámci uvedené strategie.

2. EVROPA 2020 – PODPORA MLÁDEŽE V KONTEXTU KRIZE

Evropa prochází krizí, v jejímž důsledku čelí její mladí obyvatelé bezprecedentní míře nezaměstnanosti a riziku sociálního vyloučení a chudoby. Evropa 2020, strategie EU pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, stanoví rámec pro koordinovanou evropskou reakci, jejímž cílem je, aby Evropa vyšla z krize posílena a její občané se těšili lepší dlouhodobé prosperitě.

Strategie **Evropa 2020** klade velký důraz na mladé lidi, přičemž jedním z jejích hlavních cílů je snížit podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, a naopak zvýšit podíl mladých lidí, kteří dosáhnou terciární úrovně vzdělání. Její dva další hlavní cíle, a sice snížit počet osob ohrožených chudobou a zvýšit podíl zaměstnaného obyvatelstva, mají rovněž jasný dopad v oblasti mládeže. Kromě toho podporuje stěžejní iniciativa Mládež v pohybu² mobilitu mládeže, mladých lidí se však týká i Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa³ a Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení⁴.

V druhém evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik zdůraznila Evropská komise nutnost podniknout kroky, které sníží nepříjemně vysokou míru nezaměstnanosti mladých lidí. V roční analýze růstu na rok 2012, která stanoví prioritní opatření na úrovni EU a členských států s cílem podpořit růst a zaměstnanost, je uvedena výzva členským státům, aby podpořily zaměstnanost mládeže. Mezi konkrétní doporučení patří například podpora kvalitní odborné přípravy a stáží a rovněž podnikatelských dovedností. Analýza kromě toho vyzývá k reformám právních předpisů týkajících se zaměstnanosti a reformám v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Komise zároveň vyjádřila obavy, že sociální struktura EU

¹ Úř. věst. C 311, 19.12.2009, s. 1.

² KOM(2010) 477.

³ KOM(2010) 682.

⁴ KOM(2010) 758.

prochází náročnou zkouškou, a vyzvala proto členské státy, aby chránily ohrožené skupiny obyvatelstva, pokud jde o sociální ochranu, strategie sociálního začlenění a přístup ke službám zajišťujícím integraci na trh práce a do společnosti⁵. Na základě specifické situace v každém členském státě byla přijata doporučení pro jednotlivé země⁶.

V tomto kontextu navrhla Evropská komise zvláštní iniciativu s názvem Příležitost pro mladé⁷, jejímž cílem je zmobilizovat zdroje a zintenzívnit úsilí v boji s nezaměstnaností mládeže a dále zvýšit zaměstnatelnost mladých lidí. Komise v této souvislosti vyzvala členské státy, aby na podporu mladých lidí lépe využívaly Evropského sociálního fondu. Akční týmy Komise také pomáhají v osmi členských státech⁸, kde je nezaměstnanost mládeže vyšší než průměr. Kromě toho obsahuje nedávno zveřejněný „Balíček zaměstnanosti“⁹ první zprávu o pokroku iniciativy Příležitost pro mladé, jakož i konzultaci týkající se nového rámce kvality stáží.

Komise se rovněž snaží odstranit překážky, jimž čelí občané EU (včetně mládeže) při uplatňování svých práv coby občanů EU, a to zejména práva na volný pohyb v EU, například za účelem dobrovolné činnosti, studia nebo práce.

Úsilí na podporu zaměstnatelnosti, mobility ve vzdělávání a zapojení mladých lidí je podporováno pomocí současného programu celoživotního učení a programu Mládež v akci, které od roku 2014 nahradí nový program EU zaměřený na vzdělávání, odbornou přípravu a mládež.

3. STRATEGIE EU PRO MLÁDEŽ – INVESTOVÁNÍ DO MLÁDEŽE A POSÍLENÍ JEJÍHO POSTAVENÍ

V roce 2009 schválila Rada obnovený rámec evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018), který vychází ze sdělení Strategie EU pro mládež – investování do mládeže a posílení jejího postavení¹⁰. V rámci posílení spolupráce a sdílení osvědčených postupů stanoví strategie EU pro mládež dva hlavní cíle:

- i) v oblasti vzdělávání a na trhu práce vytvořit pro všechny mladé lidi větší počet rovných příležitostí a
- ii) podporovat aktivní občanství, sociální začleňování a solidaritu všech mladých lidí.

⁵ COM(2011) 815.

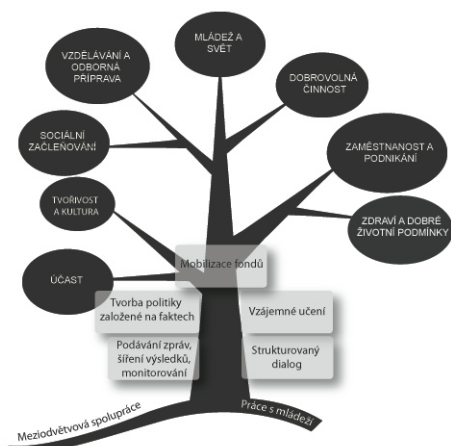
⁶ COM(2012) 299.

⁷ KOM(2011) 933.

⁸ Irsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Portugalsko, Řecko, Slovensko a Španělsko.

⁹ COM(2012)173, SWD(2012)98, SWD(2012)99.

¹⁰ Na rámec se dále odkazuje jako na „strategii EU pro mládež“.

Strategie EU pro mládež je založena na konkrétních opatřeních. Jak je vidět ze stromového diagramu, rozvětňuje se do osmi oblastí politiky (oblastí činnosti): vzdělávání a odborná příprava, zaměstnanost a podnikání, sociální začleňování, zdraví a dobré životní podmínky, účast, tvořivost a kultura, dobrovolná činnost a mládež a svět.

Kořeny strategie tvoří tyto nástroje: tvorba politiky založené na faktech, vzájemné učení, pravidelné podávání zpráv, šíření výsledků a monitorování, strukturovaný dialog s mladými lidmi a mládežnickými organizacemi a mobilizace programů a fondů EU. Tato strategie vnímá práci s mládeží¹¹ jako podporu ve všech oblastech činnosti a za základní zásadu považuje meziodvětvovou spolupráci.

4. PRVNÍ CYKLUS STRATEGIE EU PRO MLÁDEŽ (2010–2012)

Téměř všechny členské státy uvádějí, že strategie EU pro mládež posílila stávající priority na vnitrostátní úrovni a několik členských států zdůrazňuje i její přímý dopad. Například Litva považuje strategii za vodítko pro rozvoj svého vlastního programu politiky v oblasti mládeže. Rakousko uvedlo, že byla posílena spojitost mezi politikou v oblasti mládeže a trhu práce, a ve Vlámském společenství v Belgii se dále rozvíjí dialog s mládeží.

Strategie EU pro mládež prosazuje při provádění rámce politiky v oblasti mládeže meziodvětvový přístup na všech úrovních. Většina členských států uvádí, že má vnitrostátní strategii pro mládež nebo meziodvětvový plán se zaměřením na mládež. Všechny členské státy kromě dvou mají v oblasti mládeže buď mezirezortní pracovní skupinu nebo nějaký jiný institucionalizovaný mechanismus. I když některé národní zprávy o mládeži slouží jako dobrý příklad, sestávají pracovní skupiny často z různých aktérů a zúčastněných stran pocházejících ze „základní“ oblasti politiky mládeže a chybí jim zapojení dalších ministerstev, což omezuje jejich meziodvětvový charakter.

Práce s mládeží podporuje celou řadu oblastí činnosti. Většina členských států uvádí, že přijala opatření na podporu práce s mládeží, která jsou v souladu s usnesením Rady o práci

¹¹ Práce s mládeží má široký záběr v oblasti společenských, kulturních, vzdělávacích nebo politických aktivit, které mladí lidé tvoří, jsou do nich zapojeni nebo které jsou jim určeny. Jedná se o aktivity v rámci mimoškolního vzdělávání a volného času, které organizují profesionální nebo dobrovolní pracovníci s mládeží a vedoucí mládeže. Zakládá se na neformálním učení a dobrovolné účasti.

s mládeží¹². V červenci 2010 se v rámci belgického předsednictví konala evropská konference o práci s mládeží, na níž se setkali tvůrci politik a zúčastněné strany z celé Evropy a která vyústila v přijetí deklarace, jež se zaměřuje na priority a opatření v oblasti práce s mládeží v následujících letech.

4.1. PROVÁDĚNÍ OSMI OBLASTÍ ČINNOSTI

Strategie EU pro mládež navrhuje v každé oblasti činnosti iniciativy určené členskými státy a/nebo Komisi. Níže je uveden přehled opatření přijatých na úrovni EU a uváděných členskými státy za pracovní cyklus 2010–2012¹³.

Vzdělávání a odborná příprava

Komise a členské státy spolupracují na zlepšení vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím rámce ET 2020¹⁴. Komise v této souvislosti předložila v roce 2011 strategii pro modernizaci evropských systémů vysokoškolského vzdělávání¹⁵ a připravuje iniciativu Přehodnocení dovedností, která má být zahájena koncem roku 2012 s cílem podpořit rozvoj opatření v oblasti dovedností a schopností.

Strategie EU pro mládež se zejména soustředí na neformální učení coby doplňkový nástroj s cílem osvojit si průřezové dovednosti¹⁶, které jsou na trhu práce velmi ceněny¹⁷. Komise předloží v roce 2012 předlohu doporučení Rady o uznávání a validaci neformálního a informálního učení a rovněž vyvíjí nástroje usnadňující zaznamenávání dovedností získaných prostřednictvím neformálního učení.

Komise i členské státy aktivně podporují mládežnické organizace, jelikož jsou to významní poskytovatelé příležitostí k neformálnímu učení. Rada členských států zdůrazňuje úlohu práce s mládeží coby možnosti kontaktu s dětmi, které předčasně ukončují školní docházku. Tato činnost jim může pomoci se do vzdělávání nebo zaměstnání opětovně zapojit. Členské státy v této souvislosti podnikly opatření s cílem zlepšit povědomí o neformálním učení a uznávat jeho výsledky na vnitrostátní úrovni.

Zaměstnanost a podnikání

Zaměstnanost mládeže byla celkovou tematickou prioritou první trojice předsednictví po vstupu strategie EU pro mládež v platnost. V tomto období přijala Rada usnesení o aktivním začleňování mladých lidí¹⁸ a o roli práce s mládeží při podpoře zaměstnatelnosti mladých lidí. Na zaměstnanost mládeže se zaměřil i první cyklus strukturovaného dialogu. Mladí lidé doporučili konkrétní opatření, která se stala součástí usnesení Rady¹⁹, zdůrazňující nutnost přístupu k informacím o trhu práce, neformální učení, kvalitní rámec stáží, zaměření na flexibilitu a rovný přístup k mobilitě. Tato doporučení byla poté zahrnuta do následných

¹² Úř. věst. C 327, 4.12.2010, s. 1.

¹³ Aktivity v oblastech činnosti strategie jsou podrobněji popsány v pracovním dokumentu útvarů Komise připojeném k tomuto sdělení.

¹⁴ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

¹⁵ KOM(2011) 567.

¹⁶ Viz též rámec klíčových schopností pro celoživotní učení, Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10.

¹⁷ Průzkum Eurobarometr – „Pohled zaměstnavatelů na dovednosti“.

¹⁸ Úř. věst. C 137, 27.5.2010, s. 1.

¹⁹ Úř. věst. C 164, 2.6.2011, s. 1.

iniciativ Komise, například do předlohy doporučení o neformálním a informálním učení, a v širším kontextu i do iniciativy Příležitosti pro mladé.

Podle národních zpráv o mládeži změnilly některé členské státy své pracovní právo nebo použily daňové pobídky s cílem zlepšit přístup mladých lidí na trh práce. Pobídky jsou často kombinovány s programy, které mladým lidem umožňují získat pracovní zkušenosti nebo využít poradenských služeb.

Ve většině evropských zemí se dostává stále více podpory vzdělávání v oblasti podnikání. V současné době má v této oblasti specifické strategie osm zemí a třináct dalších ji zahrnuje do svých strategií celoživotního učení, mládeže nebo růstu²⁰.

Na úrovni EU se podnikání mladých lidí dostalo více prostoru během Evropského týdne mládeže, který zvýšil povědomí o hodnotě podnikatelských dovedností a zahájení podnikání coby profesní možnosti. V současné době rovněž probíhá řada činností na podporu podnikatelského učení na všech vzdělávacích stupních.

Zdraví a dobré životní podmínky

Na úrovni EU představují mladí lidé zvláštní cílovou skupinu iniciativ EU v oblasti zdraví zaměřených na boj proti kouření, škodlivé účinky alkoholu, výživu, obezitu a užívání drog.

Všechny členské státy kromě dvou uvádějí, že v návaznosti na usnesení Rady o zdraví a dobrých životních podmínkách mladých lidí²¹ učinily konkrétní opatření. Řada členských států zmiňuje iniciativy, které se zaměřují na konkrétní otázky, například alkohol, tabák či zdravou výživu, nebo zdůrazňují hodnotu vzájemné výměny informací při podpoře zdravého životního stylu.

Sociální začleňování

Iniciativy EU zaměřené na boj s nezaměstnaností mládeže představují též významný přínos k sociálnímu začleňování mladých lidí. Většina členských států se rovněž zaměřila na mládež coby specifickou cílovou skupinu během roku 2010, který byl vyhlášen Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Tyto iniciativy zdůrazňují nutnost bojovat s chudobou již od raného věku s cílem přerušit mezigenerační cyklus chudoby.

Řada členských států potvrzuje význam meziodvětvového přístupu k sociálnímu začleňování, které je třeba propojit například s politikami v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti nebo zdraví. Mnoho zemí zavedlo speciální programy odborné přípravy pro pracovníky s mládeží, vedoucí mládeže a mladé lidi s cílem rozvíjet mezikulturní povědomí a bojovat s předsudky. Řada členských států také uvedla příklady podpůrných opatření v oblasti bydlení zaměřených na mládež v oblasti bydlení.

Účast

Účast a angažovanost mladých lidí zaujímá v posledních letech na programu politiky EU v oblasti mládeže významné místo. Rada potvrdila své odhodlání v této oblasti, jelikož na základě článku 165 Smlouvy o fungování EU vyhlásila „účast mladých lidí na demokratickém

²⁰ Vzdělávání v oblasti podnikání na školách v Evropě, Evropská komise, 2012.

²¹ Úř. věst. C 319, 13.12.2008, s. 1.

životě“ za celkovou prioritu v oblasti mládeže druhé trojice předsednictví (polovina roku 2011–2012). Nástroj s rostoucím vlivem na zapojení mladých lidí do rozhodovacího procesu představuje strukturovaný dialog. Všechny členské státy zřídily národní pracovní skupiny, které pořádají konzultace s mladými lidmi ve svých zemích, jejichž výsledky se stanou součástí debat na úrovni EU.

Prostřednictvím průzkumu Eurobarometr k iniciativě Mládež v pohybu²² a nadcházející studie o měnících se vzorcích v účasti a angažovanosti mládeže podnikla Komise kroky k posílení podkladů týkajících se účasti. Kromě toho iniciovala dva procesy, které přinesou výsledky v následujícím tříletém cyklu: a sice nová podoba evropského portálu pro mládež²³, coby interaktivní platformy pro angažovanost online, a karta Mládež v pohybu, která dále zlepší mobilitu mládeže a účast prostřednictvím pobídek a informačních a podpůrných služeb.

Účast je zásadním aspektem politiky mládeže ve všech členských státech. U řady provedených činností, včetně rozvoje struktur pro zapojení mladých lidí do rozhodovacího procesu, existuje prostor pro další rozšíření dialogu online.

Dobrovolná činnost

Členské státy a Komise pracují ve společné odborné skupině na provádění doporučení o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie²⁴. Přibližně polovina členských států uvádí, že na základě tohoto doporučení zvyšují povědomí o příležitostech mobility pro mladé dobrovolníky. Řada členských států uvádí, že stejně jako Evropská dobrovolná služba mají dvoustranné nebo mnohostranné výměnné programy.

Několik členských států uvádí, že vytvořily vnitrostátní dobrovolnické programy nebo zřídily novou občanskou službu. Evropský rok dobrovolných činností (2011) zapojil mladé lidi a mládežnické organizace, jelikož kladl velký důraz právě na mládež.

Tvořivost a kultura

Členské státy a Komise v této oblasti úzce spolupracují prostřednictvím evropského programu pro kulturu²⁵. Rada v řadě svých závěrů zdůraznila význam tvořivosti, kultury a úlohy mladých lidí²⁶. V rámci strategie EU pro mládež zahrnovala studie z roku 2010 o přístupu mládeže ke kultuře v Evropě²⁷ osvědčené postupy a návrhy s cílem odstranit překážky, jako jsou vysoké náklady a vzdálenost.

Přestože členské státy uznávají význam propojení kultury a tvořivosti s politikami mládeže, neuvádějí národní zprávy o mládeži v této oblasti činnosti mnoho aktivit.

²² Mládež v pohybu – analytické zprávy ([Flash Eurobarometer 319a](#) a [319b](#) květen 2011), cílová věková skupina 15–30 let.

²³ <http://europa.eu/youth>.

²⁴ Úř. věst. C 319, 13.12.2008, s. 8.

²⁵ Úř. věst. C 287, 29.11.2007, s. 1.

²⁶ Úř. věst. C 326, 3.12.2010, s. 2. Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 19. Úř. věst. C 169, 15.6.2012, s. 1.

²⁷ Interarts, EACEA/2008/01.

V rámci partnerství v oblasti mládeže s Radou Evropy uspořádala Komise sympozia na vysoké úrovni v oblasti politiky mládeže v zemích východního a jižního sousedství²⁸, na nichž také přednesla příspěvky. Rada přijala Závěry o východním rozměru účasti a mobility mládeže²⁹, jejichž cílem je posílit spolupráci s dalšími zeměmi východní Evropy a kavkazskými státy. Kromě toho bylo přijato rozhodnutí vytvořit „Mládežnické okno Východního partnerství“, jehož prostřednictvím by se financovalo více příležitostí k partnerství a spolupráci mládeže v rámci programu Mládež v akci. Během roku 2011, který byl rokem mládeže EU-Čína, byla v celé Evropě i Číně zorganizována řada aktivit. Komise rovněž přispěla k Roku mládeže OSN a jejímu mládežnickému summitu v Mexiku v roce 2011. Kromě toho spolupřádala dvě politické konference coby součást dvoustranné dohody o spolupráci s Kanadou.

Mládež a svět je nová oblast činnosti. Přesto členské státy uvádějí, že byly v této oblasti aktivní již před rokem 2010, a nadále zdůrazňují její význam. Téměř polovina členských států uvádí, že se touto otázkou zabývají v učebních osnovách nebo je to součást strategií v oblasti politiky mládeže. Většina členských států poskytuje mladým lidem příležitost diskutovat s tvůrci politiky o globálních tématech.

4.2. NÁSTROJE PROVÁDĚNÍ

Strategie EU pro mládež využívá pro provádění činností v osmi výše popsaných oblastech soubor specifických nástrojů. V následujících odstavcích jsou zhodnoceny z hlediska jejich úspěšnosti ve vztahu k dosažení celkových cílů této strategie.

Tvorba politiky založené na faktech

V návaznosti na strategii EU pro mládež Komise spolu s odborníky jmenovanými členskými státy a zúčastněnými stranami vytvořila přehled ukazatelů EU v oblasti mládeže, který byl zveřejněn v roce 2011³⁰. Tento přehled uvádí 40 ukazatelů, které pokrývají všech osm oblastí činnosti. Skutečnost, že vytvoření ukazatelů EU v oblasti mládeže nejen zlepšilo uznání a viditelnost politiky mládeže, ale i nastartovalo pozitivní vývoj v členských státech, jak v oblasti meziodvětvové spolupráce, tak v používání přístupu založeného na důkazech, dokládá provedená studie.

Během prvního pracovního cyklu strategie vypracovala Komise dvě studie³¹ a provedla bleskový průzkum Eurobarometr o mládeži (F1319a a F1319b). Evropské centrum znalostí pro politiku mládeže v rámci partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže rovněž přispělo k posílení podkladů pro politiku mládeže prostřednictvím svého portálu pro mládež.

Vzájemné učení

Kvalitní rámec pro vzájemné učení a sdílení zkušeností mezi tvůrci národních politik v oblasti mládeže představuje otevřená metoda koordinace. Každých šest měsíců pořádá předsednická země za podpory Komise konference EU o mládeži, na něž jsou napojena setkání generálních

²⁸ Sharm-al-Sheikh (2010), Oděsa (2011), Tbilisi (2012), Tunis (2012).

²⁹ Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 10.

³⁰ SEK(2011) 401.

³¹ Studie o přístupu mládeže ke kultuře (InterARTS, 2010) a účast mladých lidí na demokratickém životě (London School of Economics, 2012).

ředitelů v oblasti mládeže. Na těchto konferencích se setkávají mladí lidé a tvůrci politik z celé EU, diskutují zde o výsledcích strukturovaného dialogu a připravují společná doporučení, která jsou poté zapracována do usnesení nebo závěrů Rady³². V oblasti vzájemného učení byla rovněž uspořádána specifická aktivita o meziodvětvové spolupráci³³.

Pravidelné podávání zpráv, šíření výsledků a monitorování

Pro podávání zpráv v této oblasti vyvinula Komise internetový dotazník, který se zaměřuje na specifické konkrétní linie činnosti uvedené ve strategii EU pro mládež. Díky tomu bylo možné provést srovnávací posouzení národních zpráv o mládeži předložených všemi členskými státy, Norskem, Švýcarskem, Černou Horou a Chorvatskem³⁴. Příspěvek podalo také Evropské fórum mládeže, reprezentativní platforma mezinárodních nevládních mládežnických organizací a národních rad mládeže.

Kromě pracovního dokumentu útvarů Komise ke Zprávě EU o mládeži jsou na internetových stránkách Komise zveřejněny i všechny národní zprávy. To je v souladu se strategií EU pro mládež, která vyzývá k rozsáhlému šíření výsledků z podávaných zpráv.

Strukturovaný dialog s mladými lidmi a mládežnickými organizacemi

Všechny členské státy zřídily hned na začátku prvního cyklu národní pracovní skupiny pro strukturovaný dialog s mladými lidmi. Strukturovaný dialog, což je propracovaná a formální metoda konzultací s mladými lidmi, se stal živou a nedílnou součástí tvorby politiky v oblasti mládeže. Během první trojice předsednictví (2010–2011) přinesly konzultace cenná společná doporučení tvůrců politik a mladých lidí ohledně nejnaléhavějších otázek v oblasti zaměstnanosti.

Rozvíjejícího a probíhajícího dialogu se účastní stále více lidí. Do posledního kola konzultací bylo přímo zapojeno přes 20 000 vedoucích mládeže a mladých lidí.

Mobilizace programů EU

Hlavním nástrojem na podporu strategie EU pro mládež je program Mládež v akci. Spolu s programem celoživotního učení přispívá k mobilitě ve vzdělávání mladých lidí. Zaměřuje se na aktivity neformálního učení pro mladé lidi, pracovníky s mládeží a mládežnické organizace. V souladu se strategií EU pro mládež podporuje smysl pro občanství a solidaritu mladých lidí a klade důraz na práci s mládeží, dobrovolnou a občanskou činnost coby vhodné prostředí k osvojení průřezových dovedností. Tohoto programu se v letech 2010 a 2011 zúčastnilo 150 000 resp. 185 000 účastníků, což je výrazný nárůst ve srovnání s jeho začátkem (111 000 účastníků v roce 2007).

Téměř všechny členské státy uvádějí, že k integraci mladých lidí na trhu práce využívají i další zdroje financování EU, například Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj a/nebo Progress (program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu).

³² Viz pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení.

³³ Pořádaná v rámci španělského předsednictví.

³⁴ Tyto čtyři nečlenské země EU reagovaly na výzvu Komise kandidátským zemím a státům ESVO předložit národní zprávy o mládeži na dobrovolném základě. Samostatné příspěvky předložily tři jazyková společenství Belgie.

5. PŘÍŠTÍ CYKLUS (2013–2015)

Silnější propojení strategie EU pro mládež a strategie Evropa 2020

Podle usnesení Rady o strategii EU pro mládež bude pro každý pracovní cyklus stanovena řada priorit evropské spolupráce, které mají přispět k oblastem činnosti stanoveným v rámci strategie. Priority pro příští cyklus budou přijaty na základě současné zprávy EU o mládeži.

V prvním cyklu se předsednictví EU soustředila na témata „zaměstnanost a podnikání“ a „účast“. Strategie EU pro mládež a její oblasti činnosti zahrnují celou řadu otázek, které se týkají přechodu mladých lidí od vzdělávání na trh práce, i když má tato změna na každého rozdílný dopad. Důležitější však je, že strategie uznává význam vzájemných vztahů mezi těmito oblastmi a zúčastněnými stranami a posiluje je s cílem zajistit účinné nástroje pro dosažení koordinace politik a součinnosti.

Zpráva EU o mládeži a národní zprávy potvrzují pevný základ a význam strategie EU pro mládež spolu s dvěma jejími celkovými cíli: i) vytváření většího počtu rovných příležitostí ve vzdělávacím procesu a na trhu práce pro všechny mladé lidi a ii) podpora občanství, sociálního začleňování a solidarity. Oba tyto cíle jsou úzce napojeny na strategii Evropa 2020, Roční analýzu růstu na rok 2012 a iniciativy Mládež v pohybu a Příležitosti pro mladé.

Priority pro příští pracovní cyklus by měly odrážet stávající celkové priority a činnosti podle strategie Evropa 2020. Zaměstnanost mládeže bude i nadále jedním z nejdůležitějších bodů agendy EU. Na základě Roční analýzy růstu na rok 2012, možného přehodnocení priorit v nadcházející Roční analýze růstu na rok 2013 a iniciativy Příležitosti pro mladé by se členské státy měly zejména zaměřit na mladé lidi, kteří nemají zaměstnání a ani se neúčastní žádného programu vzdělávání nebo odborné přípravy, a snažit se pro ně plně využít dostupných finančních prostředků EU. Členské státy by měly vyvinout větší úsilí s cílem rozšířit přístup mladých lidí k práci, odborné přípravě a stážím a zlepšit jejich zaměstnatelnost.

Komise podporuje úsilí členských států v rámci nových iniciativ EU, například „Tvoje první práce přes EURES“, které pomáhají mladým lidem najít práci v zahraničí, zasazuje se o rozvoj záruk pro mladé lidi³⁵ a kvalitního rámce stáží. Kromě toho rozšířila možnosti mobility ve vzdělávání prostřednictvím programů celoživotního učení³⁶ a Mládež v akci³⁷. Dále mohou průřezové nástroje vytvořené v rámci strategie EU pro mládež sloužit k podpoře partnerství různých aktérů, jako například služeb zaměstnanosti, poskytovatelů vzdělávání, pracovníků s mládeží, sociálních služeb, zaměstnavatelů a samotných mladých lidí, zapojených do podpory mladých lidí přecházejících od vzdělávání na trh práce. Silnější spolupráce na místní úrovni může rozšířit nabídku individuálních přístupů, zejména pro mladé lidi ve složitější životní situaci, které lze těžko oslovit pomocí tradičních metod. Strategie může mít rovněž význam pro podporu a uznávání neformálního a informálního učení prostřednictvím práce s mládeží a pro účast v mládežnických organizacích coby prostředků k získání průřezových

³⁵ Komise plánuje do konce roku 2012 předložit návrh doporučení Rady o pokynech ke zřízení záruk pro mladé lidi, což je systém, který mají členské státy vytvořit a který má zajistit, aby všichni mladí lidé dostali kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy nebo stáže do čtyř měsíců poté, co se stali nezaměstnanými (nebo odešli z formálního systému vzdělávání).

³⁶ 130 000 stáží v podniku v roce 2012 v jiných zemích EU pro studenty univerzit a odborné přípravy.

³⁷ 10 000 mladých lidí získalo příležitost prostřednictvím [Evropské dobrovolné služby](#).

dovedností. Může tak přispět k posílení součinnosti mezi různými druhy formálního, neformálního a informálního učení.

Situace na trhu práce a v oblasti nezaměstnanosti s sebou přináší související sociální dopady. Roční Analýza růstu na rok 2012 poukazuje na jasné signály, že počet lidí, a zejména dětí, ohrožených chudobou a sociálním vyloučením roste, což v extrémních případech obnáší akutní zdravotní problémy a bezdomovectví. Sociálním vyloučením je ohroženo stále více mladých lidí.

Strategie EU pro mládež může mít význam pro oslovení zranitelných skupin mladých lidí. Jelikož vychází z průřezové perspektivy a soustředí se na účast *všech* mladých lidí v rámci rozdílných aspektů společnosti, zabývá se celou řadou problémů souvisejících s vyloučením, odcizením a úsilím mladých lidí vybudovat si samostatný život. V příštích letech by se měla strategie ještě více zaměřit na důsledky stávající krize a její dopad na sociální začleňování, zdraví a dobré životní podmínky mladých lidí. Za tímto účelem je třeba posílit její zaměření na účast v demokratických a společenských aktivitách a rovněž stavět na práci s mládeží při rozvíjení dovedností potřebných pro život, celkového osobního rozvoje mladých lidí a pocitu, že jsou součástí společnosti, v níž žijí.

Další provádění strategie

Ve všech oblastech politiky, které ovlivňují mladé lidi, lze dále zlepšovat meziodvětvovou spolupráci. Členské státy by měly usilovat o další posílení mezirezortní spolupráce na vnitrostátní úrovni. Dále je třeba vyvíjet úsilí na posílení politiky mládeže založené na faktech a sdílení osvědčených postupů prostřednictvím vzájemného učení.

Politika v oblasti mládeže by měla pokračovat v dialogu s mladými lidmi s cílem plně porozumět problémům, s nimiž se musí mladí lidé vyrovnávat, a řešením, která mládež očekává od tvůrců politiky a poskytovatelů podpory. Strukturovaný dialog s mladými lidmi lze dále rozvíjet pomocí větší otevřenosti národních pracovních skupin, které by měly zajistit, aby odpovědní činitelé více zohledňovali doporučení mladých lidí.

Komise bude rozvíjet iniciativu karta Mládež v pohybu s cílem usnadnit mladým lidem mobilitu v Evropě. Bude také oslovovat a umožňovat dialog se *všemi* mladými lidmi, zejména s těmi, kteří mají méně příležitostí, prostřednictvím nových interaktivních nástrojů evropského portálu pro mládež. Politika v oblasti mládeže v rámci snahy řešit otázky spojené se zaměstnaností, zaměstnatelností a začleňováním³⁸ rovněž prozkoumá opatření na podporu tvořivého a inovativního potenciálu mladých lidí.

Zásadní roli při podpoře těchto iniciativ bude hrát program Mládež v akci a budoucí program EU zaměřený na mládež.

6. ZÁVĚRY

Provádění prvního pracovního tříletého cyklu strategie EU pro mládež, který pokrýval období 2010–2012, prokázalo, že se jedná o trvalý a flexibilní rámec pro celou řadu činností, který slouží Komisi, členským státům a dalším zúčastněným stranám. Strategie byla díky své

³⁸ Závěry Rady o podpoře tvůrčího a inovativního potenciálu mladých lidí, Úř. věst. C 169, 15.6.2012, s. 1.

meziodvětvové a inkluzivní perspektivě přijata se zájmem a inspirovala nejen členské státy EU, ale i další země v Evropě a ve světě.

Slouží jako nástroj k upevnování vztahů mezi oblastmi činnosti, včetně zaměstnanosti a podnikání, vzdělávání a odborné přípravy a sociálního začleňování, s cílem rozvíjet mnohostranná řešení na podporu mladých lidí. To se ukázalo jako velice důležité při hledání řešení současné vysoké míry nezaměstnanosti mládeže a při podpoře rostoucího počtu mladých lidí, kteří nemají zaměstnání a neúčastní se žádného vzdělávacího programu či odborné přípravy. Práce s mládeží přispívá k rozvoji mladých lidí a má potenciál ve všech oblastech činnosti dosáhnout dalších výsledků.

Pro politiku v oblasti mládeže má klíčový význam účast mladých lidí na demokratickém životě. Prohloubení a rozšíření dialogu s mladými lidmi nejen zvyšuje kvalitu a legitimitu politiky v oblasti mládeže, ale také očekávání, že opatření EU a jejích členských států budou přinášet výsledky. EU by měla maximálně podporovat *všechny* své mladé občany, aby se zapojili do vytváření budoucnosti EU, a to zejména v otázkách – jak ukazují prováděné konzultace a průzkumy veřejného mínění – které jsou pro mladé lidi nejdůležitější.

V zájmu dalšího přispění ke strategii Evropa 2020 by se druhý tříletý pracovní cyklus strategie EU pro mládež (2013–2015) měl zaměřit na problémy, jimž mladí lidé čelí v důsledku krize. Měl by být i nadále kladen důraz na zaměstnanost a podnikání, včetně snazšího přístupu k práci, spolu s rozvojem inovativních a tvořivých schopností mladých lidí. Strategie by se měla ve větší míře soustředit na sociální začleňování a dobré životní podmínky. Budoucí program EU zaměřený na mladé lidi přispěje k dosažení těchto cílů strategie EU pro mládež.